

13. CIKEL

SLOVENSKI KNJIŽNIČNO - MUZEJSKI

MEGA 18/19
KVIZ

Na, rod, na!

GALERIJA!

100 LET NARODNE GALERIJE
SVETOV LJANSKA SLIKARNA PESMI IZ GALERIJE
ZA UMETNINO GALERIJSKI POTEPI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

SKUPNOST MUZEJEV SLOVENIJE

mestna
knjižnica
ljubljana

Na, rod, na! GALERIJA!

100 LET NARODNE GALERIJE SVETOV LJANSKA SLIKARKA PESMI IZ GALERIJE ZA UMETNINO GALERIJSKI POTEPI

Zakaj MEGA kviz?

Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz je moderna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja. Organizacijsko in strokovno ga vodi Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, v sodelovanju s Sekcijo za izobraževanje in komuniciranje pri Skupnosti muzejev Slovenije in, v letošnjem letu, z Narodno galerijo.

S ciljem spoznavanja naravne in kulturne dediščine pritegne kviz k reševanju kar se da široko populacijo otrok, se vključuje v medpredmetno povezovanje in spodbuja branje poučnih knjig ter obisk kulturnih ustanov. Projekt poteka v šolskem letu, od oktobra do maja, učence k reševanju spodbujajo splošne in šolske knjižnice po Sloveniji. Kviz je primeren predvsem za učence drugega in tretjega triletja osnovne šole.

Vsebinski koncept je vezan na zaokrožene tematske cikle, ki obsegajo pet sklopov. Posamezni sklop obsega vprašalnik (tudi v pdf obliki, primerni za tisk), obsežnejše gradivo o predstavljeni temi (»Vse o ...«) in vrsto spodbud za nadaljnje raziskovanje (Radovednež) in potepanje (Potepuh), opremljen pa je tudi s slikovnim in videogradivom ter vrsto e-povezav. Za posamezni cikel kviza pripravimo priporočeno literaturo in razpišemo likovni natečaj.

Ivana Kobilca, Avtoportret v belem (okoli leta 1910)

Kdaj, kje in kako?

Narodna galerija ob stoti obletnici svoje ustanovitve predstavlja življenje in delo Ivane Kobilca, nedvomno najbolj znane slovenske umetnice.

Otvoritev kviza pripravljamo v sklopu Strokovne srede, 24. oktobra 2018, ob 10. uri, v Narodni galeriji, Cankarjeva 20, Ljubljana. Predstavili bomo letošnji cikel kviza in si ogledali razstavo Ivane Kobilca (1861–1926) "Slikarja je vendar nekaj lepega ..." (Razstava je odprta od 21. junija 2018 do 10. februarja 2019).

MEGA kviz lahko od 24. oktobra 2018 rešujete v celoti (vseh 5 sklopov) na www.megakviz.si.

V začetku junija 2019 bomo pripravili **končno MEGA žrebanje** za reševalce kviza. Izžrebali bomo:

- enega reševalca med tistimi, ki bodo rešili vseh pet sklopov in prišli do MEGA gesla,
- enega reševalca med tistimi, ki bodo zbrali vseh pet žigov kulturnih ustanov,
- deset reševalcev med tistimi, ki bodo rešili vsaj en sklop,
- deset mentorjev.

Kontakt: pionirska@mkj.si, tel: 01/308 51 62

V šolskem letu 2018/2019 so v MEGA kviz uvrščeni naslednji vsebinski sklopi:

100 let Narodne galerije

Rojstni datum Društva Narodna galerija je 18. september 1918. Takrat je bil v negotovih razmerah razpadajoče dvoglave monarhije sklican ustanovni občni zbor. Si lahko predstavljate, da se je vse začelo brez umetnin in brez razstavnih prostorov? K oblikovanju ustanove, ki je postopoma oblikovala in širila nacionalno umetnostno zbirko, je pripomogla zlasti narodna ozaveščenost. Društvo Narodna galerija so razpustili leta 1945, že naslednje leto pa so ustanovili Narodno galerijo kot državno ustanovo. Naraščanje umetnostnega fonda je narekovalo tudi širitev prostorov, kar se odraža v obsegu današnjega sodobnega umetnostnega muzeja. V stalni zbirki Narodne galerije, kjer je na ogled več kot 600 umetnin, lahko po prenovi palače Narodnega doma leta 2016 vsak obiskovalec odkrije svoj najljubši kotiček z najbolj navdihujočo umetnino.

Svetovljanska slikarka

Ivana Kobilca je naša najbolj znana, priljubljena in uspešna slovenska umetnica. Primanjkljaj akademske izobrazbe, krhko zdravje, občutljivost za kritiko in občasna prenapetost niso mogli zavreti njene ustvarjalnosti in skupaj s prijateljicami in znankami je sodila med prve ženske moderne dobe, ki se jim je uspelo uveljaviti v tradicionalno moškem poklicu. Slikarsko se je oblikovala v zadnjih dveh desetletjih 19. stoletja. Večino svojega odraslega življenja je preživela v tujini (študirala je na Dunaju in v Münchnu, živila v Parizu, Sarajevu in Berlinu), od koder se je v Ljubljano vrnila šele ob začetku prve svetovne vojne. V burnem pariškem in skoraj idiličnem sarajevskem obdobju se je posvečala slikanju na prostem, v Berlinu in Ljubljani pa predvsem cvetličnim tihožitjem. Doma in v Bosni je prejela prestižna naročila za cerkveno in posvetno oblast, kot mojstrici socialnih stikov pa ji je uspelo portretirati ljudi vseh slojev in starosti: od berlinskih milijonarjev, politikov, meščank in otrok do gorenjskih vaških posebnežev.

Pesmi iz galerije

Za marsikatero umetnino se skriva literarni vir, iz katerega je likovni umetnik črpal vsebino in navdih za svoje delo, med najvplivnejšimi sta nedvomno Biblija in antična mitologija. Podobno so lahko tudi razstavljeni dela v galeriji navdih za sodobne literarne ustvarjalce. Pred nekaj leti smo tako v galerijo povabili pesnika Andreja Rozmana Roza, ki je na izbrane galerijske slike zložil pomenljive, slikovite, poučne in razigrane verze. Pesmi iz galerije, kakor je naslovljena zbirka njegovih upesnjenih slik, nam bodo v pomoč pri spoznavanju in raziskovanju nekaterih priljubljenih galerijskih mojstrov. Z njihovo pomočjo bomo zaobjeli vse prepoznavne motive od portreta, krajine, tihožitja in žanra ter odstrli nekaj zanimivosti iz življenja umetnin.

Za umetnino

Kako skrbimo za zbirke v Narodni galeriji in s kakšnimi izzivi se pri tem soočajo restavratorji, bomo prikazali ob različnih primerih restavriranja in konserviranja. Poučili se boste o čiščenju površinske umazanije, laku, retušah in škodljivcih, ki napadajo umetnine. Optične preiskave nam pomagajo tudi pri razumevanju in interpretaciji slik. Ko barvne plasti osvetlimo z ultravijolično in infrardečo svetlobo ali rentgenskimi žarki, se nam razkrijejo skrivnosti, ki jih s prostim očesom ne moremo videti. Pozornost bomo namenili tudi umetninam in starim predmetom, ki jih hranite doma, in vam z nekaj preprostimi nasveti pomagali pri skrbi zanje.

Galerijski potep

Mnogi slikarji 19. stoletja so bili pravi pustolovci. S skicirko so se odpravili na najrazličnejše »konce in kraje«, na platna pa prenesli lepoto pokrajine, ki nas navdušuje še danes. Ob umetninah bomo poleg umetnostnozgodovinskih izrazov, kot so na primer krajina, veduta, panorama in prostorski plan, obnovili tudi znanje o naslikanih gorah in jezerih, domislili pa se bomo tudi izbranih ljudskih pripovedk, ki so povezane z nekaterimi naravnimi znamenitostmi. A pozor, bodite pripravljeni! Reševanje kviza in natančno opazovanje umetniških del lahko v vas zanetita neustavljivo željo po nadaljnjem raziskovanju in izletih v (ne)znano!

MEGA kviz lahko rešujete od 24. oktobra 2018 do 15. maja 2019 na www.megakviz.si.